

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
ГААЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

**МОНГОЛ УЛС БОЛОН ЕВРАЗИЙН ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХОЛБОО,
ТҮҮНИЙ ГИШҮҮН ОРНУУД ХООРОНДЫН
ХУДАЛДААНЫ ТҮР ХЭЛЭЛЦЭЭР**

ГЕГ-ЫН ТАТВАР, ОРЛОГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Н.ЦОЛМОН

УЛААНБААТАР ХОТ
2026.06.04

01

ТҮР ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БЭЛТГЭЛ АЖИЛ

02

ХЯНАЛТ, ХОРИО ЦЭЭРИЙН АСУУДЛААР

03

ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА, ХУДАЛДААГ ХӨНГӨВЧЛӨХ ЧИГЛЭЛЭЭР

04

ТАРИФ, ГАРАЛ ҮҮСЛИЙН БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ТАЛААР

05

ЦААШИД АНХААРАХ АСУУДАЛ

ТҮР ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ГОЛ ЗААЛТУУД:

- **4 дүгээр зүйл.** Барааны ангилал
- **5 дугаар зүйл.** Гаалийн татварын хөнгөлөлт чөлөөлөлт
- **11 дүгээр зүйл.** Амьтан, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээ
- **13 дугаар зүйл.** Гаалийн байгууллага ба худалдааг хөнгөвчлөх
- **14 дүгээр зүйл.** Гаалийн хамтын ажиллагаа
- **Хавсралт1:** Евразийн эдийн засгийн холбооны тарифын Жагсаалт
- **Хавсралт2:** Монгол Улсын тарифын Жагсаалт
- **Хавсралт3:** Хэсэг I. Гарал үүслийн дүрэм
Хэсэг II. Гарал үүслийн гэрчилгээ маягт
Хэсэг III. Тарифын хөнгөлөлт

ГААЛИЙН БАЙГУУЛЛАГА:

- Ажлын хэсэг гарган хэрэгжүүлэх **үе шаттай төлөвлөгөө** гаргасан;
- Экспортын импортын гаалийн бүрдүүлэлт хийх дэс дараалал, гаалийн мэдүүлгийг шалгах, бараанд хийх хяналт шалгалт хийх үйл ажиллагааны **түр зааврын төсөл**;
- Тарифын хөнгөлөлт, квот, гарал үүслийн шалгуурын гаалийн бүрдүүлэлтийн **мэдээллийн сангийн бэлтгэл ажлыг эхлүүлсэн**;
- ЕАЭЗК-той техникийн түвшинд **цахим уулзалт** хийсэн;
- **ОХУ-ын гаалийн байгууллагатай** хамтран ажиллах чиглэлээр санал солилцсон

13.7.а

1. ГААЛЬД МЭДҮҮЛГИЙГ БҮРТГЭСНЭЭС ХОЙШ 4 ЦАГИЙН ДОТОР БАРААГ ОЛГОНО

- ✓ Барааг хил дээр ирэхээс өмнө гаалийн мэдээллийг цахимаар хүлээн авах
- ✓ Экспортын импортын гаалийн бүрдүүлэлт хийх дэс дараалал, гаалийн мэдүүлгийг шалгах, бараанд хийх хяналт шалгалт хийх үйл ажиллагааны түр заавар

10.3

2. ЭРҮҮЛ АХУЙ, ХОРИО ЦЭЭР, ТОХИРЛЫН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ ҮР ДҮНГ ХАРИЛЦАН ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРӨХ ХЭЛЭЛЦЭЭ ХИЙХ БОЛОМЖ БҮРДСЭН

- ✓ Экспорт 367:
 - Хорио цээрийн гэрчилгээтэй бараа - 119 (амьтан, ургамлын гаралтай бараа МЭЕГ, УХГ)
 - Тохирлын гэрчилгээтэй бараа – 248 (СХҮТ)
- ✓ Импорт 367:
 - Импортын мэдэгдэлтэй бараа-45 (амьтан, ургамлын гаралтай бараа МЭЕГ, УХГ)
 - Тохирлын гэрчилгээтэй бараа-322 (Евразийн гишүүн орон)

13.7.с

3. ӨНДӨР ЭРСДЭЛТЭЙ ШАЛГАЛТЫГ ТӨВЛӨРҮҮЛЖ, БАГА ЭРСДЭЛТЭЙ БАРАА ГААЛИЙН ШАЛГАЛТЫГ БАГАСГАНА (13.7.с)

- ✓ Эрсдэлийн удирдлагын системийг боловсронгуй болгох чиглэлээр KOICA төсөл, арга хэмжээ.

№	Улс	HS Code (БХ мн)	DESCRIPTION (БХ мн)	Tariff Preferences (БХ мн)	Хамаарч буй барааны нэр төрөл	Хууль, эрх зүй	Шаардагдах бичиг, баримт
1	EAEU to MN	020311	-- Гулууз болон өрөөл	0%	Гахайн шинэ, хөргөсөн гулууз болон өрөөл мах	АУТГТЭБУХНҮХЦХШТХуулийн 9.1.2, 23.1, 19.1.2	1. Экспортлогч улсын хорио цээрийн хяналт, баталгаажуулалтын эрх бүхий байгууллагаас олгосон хүчин төгөлдөр гэрчилгээтэй 2. Импортын мэдэгдэлтэй, 3. Тээврийн хэрэгслэлд халдваргүйтгэл хийлгэсэн баримттай
2	EAEU to MN	020312	-- Гулууз болон өрөөл	0%	Гахайн хөлдүү гулууз болон өрөөл мах	АУТГТЭБУХНҮХЦХШТХуулийн 9.1.2, 23.1, 19.1.2	1. Экспортлогч улсын хорио цээрийн хяналт, баталгаажуулалтын эрх бүхий байгууллагаас олгосон хүчин төгөлдөр гэрчилгээтэй 2. Импортын мэдэгдэлтэй, 3. Тээврийн хэрэгслэлд халдваргүйтгэл хийлгэсэн баримттай
3	EAEU to MN	020313	-- Бусад	0%	Гахайн хөлдүү бусад мах	АУТГТЭБУХНҮХЦХШТХуулийн 9.1.2, 23.1, 19.1.2	1. Экспортлогч улсын хорио цээрийн хяналт, баталгаажуулалтын эрх бүхий байгууллагаас олгосон хүчин төгөлдөр гэрчилгээтэй 2. Импортын мэдэгдэлтэй, 3. Тээврийн хэрэгслэлд халдваргүйтгэл хийлгэсэн баримттай
4	EAEU to MN	020314	-- Хөлдүү, хэсэглэсэн мах болон дайвар мах	0%	Тахианы хөлдүү хэсэглэсэн мах болон дайвар мах	АУТГТЭБУХНҮХЦХШТХуулийн 9.1.2, 23.1, 19.1.2	1. Экспортлогч улсын хорио цээрийн хяналт, баталгаажуулалтын эрх бүхий байгууллагаас олгосон хүчин төгөлдөр гэрчилгээтэй 2. Импортын мэдэгдэлтэй, 3. Тээврийн хэрэгслэлд халдваргүйтгэл хийлгэсэн баримттай
5	EAEU to MN	020315	- Жингийн 1.5%-аас ихгүй тослогтой нунтаг, үрлэн эсвэл хатуу байдалтай	Квот 1 500 тонн хүртэл 0%	Амтлагчийн хольцтой өтгөрүүлсэн сүү, цөцгий (чихэртэй хуурай сүү)	Хүнсний тухай хууль 11.2.1, 11.2.2, 11.2.4 Хүнсний тухай хууль 16.1 Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлын тухай хууль 14.3, Хүнсний тухай хууль-ийн 7.2 АУТГТЭБУХНҮХЦХШТХууль 9.1.2 ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН САЙДЫН ТУШААЛ 2025 оны 11сарын 20 өдрийн А/571 тоот тушаал	Зохистой дадал эсвэл хяналт удирдлагын тогтолцоо нэвтрүүлснийг баталгаажуулсан баримт бичигтэй үйлдвэрийнх байх Үйлдвэрлэгч буюу түүний албан ёсны гэрээт борлуулагчтай байгуулсан худалдах, худалдан авах гэрээ эсвэл түүнтэй адилтгах баримт бичигтэй Баяжуулагч бэлдмэл, хүнсний нэмэлт, цэвэр өсгөврийн хөрөнгийг улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн . Экспортлогч улсын хорио цээрийн хяналт, баталгаажуулалтын эрх бүхий байгууллагаас олгосон хүчин төгөлдөр гэрчилгээтэй Импортын мэдэгдэлтэй

13.8, 13.9

- ✓ **ГААЛИЙН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛНЭ.**
- ✓ **ГААЛИЙН БҮРДҮҮЛЭЛТИЙН БИЧИГ БАРИМТ, ХУГАЦАА, ЗАРДАЛ БОЛОН АЧАА СААТАЛ БАГАСНА.**

10.6, 11.4

- ✓ **ХУДАЛДААГ ХӨНГӨВЧЛӨХ, ТЕХНИКИЙН СААД ТОТГОРЫГ АРИЛГАХ БОЛОН ХЯЗГААРЛАЛТ ҮҮСГЭСЭН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ АСУУДЛЫГ ХАМТАРСАН ХОРООГООР ШИЙДВЭРЛЭНЭ.**

14.6

- ✓ **ГААЛИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛЭЭР БАЙНГА ХАРИЛЦАХ ЭТГЭЭДИЙГ ТОМИЛНО.**

ИААН хөтөлбөрийн зорилго:

- Гааль–Бизнесийн түншлэлийг өргөжүүлэх
- Нийлүүлэлтийн сүлжээний аюулгүй байдлыг хангах
- Худалдааны зардал, цаг хугацаа бууруулах

ИААН-ийн Харилцан хүлээн зөвшөөрөх хэлэлцээр:

Улс	Төлөв
БНХАУ (2019)	2025.06.01-нээс хэрэгжилт эхэлсэн.
БНСУ (2019)	2026.09.01-нээс хэрэгжүүлэх бэлтгэл хангаж байна.
ОХУ (2026)	2026.05.25-нд хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан.

Анхаарах асуудлууд:

- ИААН хөтөлбөрийн хамрах хүрээг өргөжүүлэх
- Эрсдэлийн удирдлагыг боловсронгуй болгох
- Хилийн байгууллагуудын хамтын ажиллагааг сайжруулах

2026 оны байдлаар 7 ААН ГИААН болсон.

ТАРИФЫН 4 ТӨРЛИЙН ХӨНГӨЛӨЛТ:

01

Гаалийн тарифыг шууд тэглэх

02

Гаалийн тарифыг 25, эсхүл 50 хувиар бууруулах

03

Квот тогтоож, заасан хэмжээнд тарифыг тэглэх

04

Квот тогтоож, заасан хэмжээнд тарифыг бууруулах

Монгол Улсын Тарифын жагсаалт (хавсралт2)

БТКУС код	Барааны нэр	MFN	Тарифын нөхцөл	Түр хэлэлцээрийн хүрээнд мөрдөх тариф
0402.10	Сахартай хуурай сүү	5%	1500тн квоттой	Тариф тэглэнэ
0402.21	Сахаргүй хуурай сүү	5%	1500тн квоттой	Тариф тэглэнэ
0406.30	Хайлмал бяслаг	15%	Тариф 50% бууруулах	7.5%
0405.10	Цэцгийн тос	15%	Тариф 50% бууруулах	7.5%
0406.90	Бяслаг	15%	Тариф 50% бууруулах	7.5%
0406.90	Бусад бяслаг	15%	Тариф 50% бууруулах	7.5%
0407.21	Өндөг	15%	90 сая.ш хүртэл тариф 50% бууруулах	7.5%
1001.91	Хатуу улаанбуудай	5%	Нийт 50 мян.тн квоттой, тариф 25% бууруулах	3.8%
1001.99	Зөөлөн улаанбуудай	5%		3.8%
2203.00	Шар айраг	25%	Тариф 25% бууруулах	18.8%
2208.60	Цагаан архи	40%	Тариф 25% бууруулах	30%

Үндэсний нэн тааламжтай тариф (MFN)- ДХБ аас авсан үүрэг амлалт буюу одоогоор УИХ-ын 1999 оны 27 дугаар тогтоолд заасан тарифын хувь хэмжээ

Тарифын хөнгөлөлт үзүүлэх нөхцөл

- ✓ Гарал үүслийн шалгуурыг хангасан байх;
- ✓ Шууд ачилтын шаардлага хангасан байх;
- ✓ Гарал үүсэл нотлох баримтаар баталгаажсан байх.
- ✓ Хөнгөлөлттэй гарал үүслийн гэрчилгээг 12 сарын дотор нөхөн гаргаж өгөх

Тарифын хөнгөлөлт үзүүлэхээс татгалзах нөхцөл

- ✓ Гарал үүслийн шалгуур хангаагүй,
- ✓ Шууд ачилтын шаардлагуудыг хангаагүй,
- ✓ Гарал үүслийн нотлох баримтыг импортлогч талын гаалийн байгууллагад гаргаж өгөөгүй, эсхүл дүрмийн хавсралтад заасны дагуу үйлдээгүй бөгөөд зохих ёсоор бөглөөгүй,
- ✓ Мэдүүлсэн импортын барааны бодит жин нь гарал үүслийн нотлох баримтад заасан жингийн 5 хувиас хэтэрсэн.

- Тухай талд **бүрэн** гаргаж авсан эсхүл **үйлдвэрлэсэн**,
- Нийлмэл гарал үүсэл,
- Зохиx гарал үүсэлгүй материал ашиглан үйлдвэрлэсэн бол тухай барааны FCA үнийн **50% -иас хэтрэхгүй** байх,
- Эсхүл **БТКУС-ийн зүйлийн түвшиний өөрчлөлтөд** орсон байх.

$$\frac{\text{ЗОХИХ ГАРАЛ ҮҮСЭЛГҮЙ МАТЕРИАЛЫН ӨРТӨГ}}{\text{FCA үнэ}} \times 100 = \begin{matrix} \text{ЗГҮ-гүй} \\ \text{материалын өртөг} \\ \text{/50\%-иас} \\ \text{хэтрэхгүй/} \end{matrix}$$

01

Барааны гарал үүслийн гэрчилгээ

Тухайн улсын эрх бүхий
байгууллагаас тусгай
маягтаар баталгаажуулан
олгосон гэрчилгээ;

⚖ 31.7.3

02

Барааны гарал үүслийн мэдүүлэг

Үйлдвэрлэгч, худалдагч,
экспортлогчоос барааны гарал
үүслийн талаар тусгасан
мэдээлэл бүхий үнийн
нэхэмжлэх, тээврийн баримт
бичиг;

⚖ 31.7.1

Тарифын хөнгөлөлт эдлэхийн тулд дараах баримтын аль нэгийг бүрдүүлж өгөх шаардлагатай. Үүнд:

1. ГАРАЛ ҮҮСЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

 Гарал үүслийн гэрчилгээ гэдэг нь аль нэг талын эрх бүхий байгууллагаас үйлдсэн, барааны гарал үүслийг баталгаажуулсан бичиг баримт **ЕАМ маягт.**

Гарал үүслийн гэрчилгээний хамаарах нөхцөл

- ✓ Нэг ачилтын бараанд хамаарна
- ✓ Олгосон өдрөөс хойш **12 сарын хугацаатай**
- ✓ Тарифын хөнгөлөлт эдлэхэд хүчинтэй

байна.

 Нийлүүлсэн барааны бодит жин нь гарал үүслийн гэрчилгээнд заасан жингийн **5%-иас хэтрэхгүй байна.**

ANNEX TO THE RULES OF ORIGIN CERTIFICATE OF ORIGIN						
1. Exporter (business name, address and country)			4. No. _____			
2. Importer/Consignee (business name, address and country)			EAEU-MONGOLIA Interim Trade Agreement Certificate of Origin Form EAM			
			Issued in _____ (country)			
			For submission to _____ (country)			
3. Means of transport and route (as far as known)			5. For official use			
6. Item No.	7. Number and kind of packages	8. Description of goods	9. Origin criterion	10. Quantity of goods	11. Number and date of invoice	
12. Certification It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the applicant is correct.			13. Declaration by the applicant The undersigned hereby declares that the above details are correct, that all goods were produced in _____ (country) and that they comply with the rules of origin as provided for in Annex 3 (Rules of Origin) to the EAEU-Mongolia Interim Trade Agreement			
Place	Date	Signature	Stamp	Place	Date	Signature

Box 9: Enter the origin criteria for all goods in the manner shown in the following table:

Origin criterion	Insert in Box 9
Goods wholly obtained or produced in the Party as provided for in Article 4 of Annex 3 to this Agreement	WO
Goods produced in the Party exclusively from materials originating in one or more Parties	PE
Goods produced in the Party using non-originating materials provided that value of such materials does not exceed fifty (50) percent of the FCA value of the goods	NOM
Goods produced in the Party using non-originating materials provided that such materials have undergone at least a change in tariff heading level of the Harmonized System	CTH

2. ГАРАЛ ҮҮСЛИЙН МЭДҮҮЛЭГ

Гарал үүслийн мэдүүлэг гэдэг нь үйлдвэрлэгч эсхүл экспортлогч тухайн бараатай холбоотой арилжааны аливаа нэг бичиг баримтад барааны гарал үүслийн талаар бичсэн мэдүүлэг (үнийн нэхэмжлэх).

- **Гарал үүслийн мэдүүлгийг англи хэл дээр бичиж тамга дарж баталгаажуулсан байна.**

Гарал үүслийн мэдүүлгийг 5000 еврогоос ихгүй гаалийн үнэ бүхий зохих гарал үүсэлтэй бараанд үйлдэж болно.

Гаалийн үнэ нь 200 еврогоос хэтрээгүй бол гарал үүслийн нотлох баримт шаардахгүй.

"Гарал үүслийн мэдүүлгийн жишиг загвар"

ГАРАЛ ҮҮСЛИЙН МЭДҮҮЛЭГ

«Үйлдвэрлэгч эсвэл экспортлогч _____¹ нь энэхүү баримт бичгээр хамрагдсан барааны гарал үүслийн улс нь _____² бөгөөд 2025 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдөр байгуулсан Евразийн эдийн засгийн холбоо ба түүний гишүүн орнууд, нөгөө талаас Монгол Улсын хоорондын Худалдааны түр хэлэлцээрийн дагуу эдгээр бараа нь Монголын давуу эрхийн гарал үүсэлтэй болохыг мэдэгдэж байна.»

_____³
(Гарын үсэг зурсан этгээдийн нэр, гарын үсэг, огноо)

Тэмдэглэл:

1. Хавсаргасан баримт бичгийн дагуу бараа үйлдвэрлэгч эсвэл экспортлогчийн аж ахуйн нэгжийн нэр.
2. Барааны гарал үүслийн улсын нэр.
3. Гарын үсэг зурсан этгээдийн бүтэн нэр, гарын үсэг, олгосон огноо.

DECLARATION OF ORIGIN

«The producer or exporter of the goods covered by this document, _____¹, declares that the country of origin of the goods is _____² and that these goods are of Mongolian preferential origin in accordance with the Interim Trade Agreement between the Eurasian Economic Union and its Member States, of the one part, and Mongolia, of the other part, of 27 June 2025.»

_____³
(Name of the signatory, signature, date)

Notes:

1. The business name of the producer or exporter of goods in accordance with accompanying documents.
2. The name of country of origin of goods.
3. The full name of the signatory, signature and date of issuance.

Тайлбар: Энэхүү түр зааврын Хавсралт 1-д оруулсан Гарал үүслийн мэдүүлгийн загвар (Declaration of Origin) нь Монгол Улс болон Евразийн эдийн засгийн холбоо, түүний гишүүн орнуудын хооронд байгуулсан Худалдааны түр хэлэлцээрийн хүрээнд гарал үүслийн нотлох зорилгоор арилжааны (инвойс) баримт бичигт тусган ашиглах жишиг загвар болно.

Энэхүү заавар нь заавал мөрдөх нэгдсэн маягт биш бөгөөд Хэлэлцээрийн хүрээнд эрх бүхий талуудын практик хэрэглээнээс хамварч өөр хэлбэрээр үйлдэгдэж болно.

—oO—

Жишээлбэл:

"Энэхүү баримт бичигт хамрагдсан барааны экспортлогч нь эдгээр бараа нь 2025 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдрийн нэг талаас Евразийн эдийн засгийн холбоо болон түүний гишүүн улсууд, нөгөө талаас Монгол Улс хооронд байгуулсан Худалдааны түр хэлэлцээрийн дагуу Монгол Улсын хөнгөлөлт эдлэх гарал үүсэлтэй болохыг мэдэгдэж байна."

Гарын үсэг (Нэр, экспортын менежер),
2026.05.20

For example:

"The exporter of the goods covered by this document declares that these goods are of Mongolian preferential origin in accordance with the Interim Trade Agreement between the EAEU and its Member States, of the one part, and Mongolia, of the other part, of 27 June 2025."

Signature (Name, export manager),
20/05/2026

Гаалийн байгууллагын зүгээс:

- Гаалийн мэдээлэл, баримт бичгийг цахимаар солилцох эрх зүйн болон техникийн орчныг бүрдүүлэх,
- Талуудын гаалийн байгууллагууд хооронд урьдчилсан мэдээлэл солилцох механизмыг бий болгох,
- Итгэмжлэгдсэн аж ахуйн нэгж (АЕО) хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх,
- Гадаад худалдаа эрхлэгч нарт сургалт зохион байгуулж зөвлөгөө мэдээллээр хангах,
- Бусад байгууллагуудтай хамтын ажиллагаа өргөжүүлэх.

Гадаад худалдаа эрхлэгчдийн зүгээс:

- Барааг хил дээр ирэхээс өмнө цахимаар урьдчилан мэдүүлэх,
- Барааны гарал үүслийг нотлох бичиг баримтыг үнэн, зөв бүрдүүлэх,
- Барааны тохирлын гэрчилгээ болон импортын мэдэгдлийг гаалийн байгууллагад үнэн, зөв бүрдүүлж урьдчилан мэдүүлэхдээ гаргаж өгсөн байх,
- Шаардлагатай тохиолдолд барааг улсын хилээр нэвтрүүлэхээс өмнө барааны ангиллын урьдчилсан шийдвэр гаргуулах.

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА

info@customs.gov.mn

ntsolmon@customs.gov.mn